Espö 18/11 1989

Årskrönika 1989.

Den 19 nov. 1988 samlades Espö byamän åter till gille, denna gång hos ålderman Åke Landborn.

Vintern slog till tidigt detta år. Redan den 25 oktober hade vi 3-4 graders frost. Hela november blev riktigt kall. För oss som odlar betor innebar detta stora problem. Många betstakor frös till ordentligt och en del leveranser till Jordberga blev avvisade, då man kunde konstatera frostskadade betor.

Denna vinter som började så tidigt fick också ett snabbt slut. De riktiga s.k vintermånaderna blev dem mildaste på flera decennier.
Januari och februari blev också väldigt nederbördsfattiga. Marken började torka upp allt mer. Slutet av februari kunde en del bönder inte vänta längre. Då såddes det vårvete på de lättare jordarna nere vid sjön. Då kunde inte vårblommorna vänta längre. Således blommade både snödroppe och vintergäck för fullt så tidigt på året.

Denna snabba islossning satte även sin prägel på stora världen. De kyliga förhållandena mellan öst och väst tinades upp allt mer detta år.
Perestrojkan och glasnost är inneorden i Sovjet idag.
Även i Polen o DDR har stora förändringar ägt rum.
I Kina försökte man sig på ordet frihet. Men här slogs demonstranterna ner i en blodig massaker på Himmelska Fridens Torg i början av juni.

Salmon Rushdie är en man som inte har någon frihet kvar längre. Han skrev i sin bok ”Satans Verserna” vad han tyckte om Iran o Islam. Följden blev den värsta klappjakt i modern tid på en människa. Den högsta ”ajatollan” själv kommer idag den 3 juni detta år.

Fotbollsvåldet har fortsatt satt sina spår under året. Den 14 april inträffade Sheffield katastrofen i England, då 94 fotbollssupportrar trampades och logs ihjäl.
De s.k fotbollshulliganerna ha satt sin skräck över hela Europa.
Även i lilla Sverige vid en VM kval match mot England i september var det mycket bråk.

Tillbaka till Äspö igen.
Den första våren kom ju redan i januari i år. Men vi som inte var riktigt beredda på vårbruk då, fick vänta tills slutet av mars, då vårbruket kom igång på allvar. Betorna sattes mycket tidigt i mitten av april. Det blev en lång och torr vår. Maj månad blev så varm att man för andra året i följd kunde sätta sin färd mot havet för ett dopp.
Hela sommaren som följde blev en av de torraste och varmaste på 30 år. Många grödor, främst de vårsådda grödorna på lättare jordar, tog stor skada. Brännskador i ärt- och kornfält. Betorna tog sig en rejäl middagssömn nästan varje eftermiddag. Grundvattennivån sjönk dramatiskt för varje vecka som gick. Och så var det stopp. Bevattningsförbud i Skåne infördes.
Trots att det såg dystert ut ett slag, så blev skörden på de mera vattenhållande jordarna mycket god. Det var särskilt höstrapsen som räntade bra. Framför allt blev det en mycket tidig skörd.
Rapsen höggs redan kring den 8-9 juli sedan var skördearbetet i stort sett i full gång hela tiden och i mitten av augusti började de flesta fällt se tomma ut.

Sommarens kvalmigaste dag inträffade den 16 augusti. Då vi också fick ett kraftigt åskväder med 50 mm regn som följd. Det var väl behövligt för betorna som nu satte fart att växa ordentligt.

September månad blev ovanligt varm. Så långt in i september som den 25:e hade vi 18-20 grader varmt.

Den höstsådda rapsen har trivts bra med denna värme. Så bra att den nästan har blivit lite väl ”kålväxt” på sina håll.

Betupptagningen har gått bra i höst. I början var det dock lite hårt i marken för upptagningen.
Betskörden blir varierande beroende på jordar, men på de flesta håll noteras en mycket bra skörd.

Ute i världen smäller bomber och flygplan i luften, olyckor och elände i mängder.
Så i oktober smäller Äspös egen bomb. Äspögården är såld. Här skall bli ett hem för kvinnliga missbrukare. Detta har väckt blandade känslor bland Äspö-borna. Vi vill säkert alla hjälpa människor som har det svårt i livet. Men ingen får ta ifrån oss vår idylliska lilla by, Äspö.

Allt förändras så sakteliga för oss alla, men åren går fort.
Under det gångna året har 3 Äspöbor gått bortt.

Den 19 juli dog Sune B Larsson. Han föddes den 2 oktober 1910.

Den 30 juli dog Edit Andersson o den 27 september dog Gunnar Wicktor.

Under detta år har inga nya människor blivit födda i Äspö.

Espö 18/11 1989

Yngve Norén
Ålderman 1989.

(nerskrivet av Christel P Olsson i september 2026)